

KASBGA OID EVFIMIZMLAR TAHLILI VA TADQIQI

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Filologiya fakulteti 4-bosqich talabasi

Qoraqulova Feruza

Annotatsiya

Ushbu maqola kasbga oid evfemizmlarning lingvistik xususiyatlari, funksiyalari va ijtimoiy-madaniy ahamiyatini tahlil qilishga bag'ishlangan. Unda turli kasbiy sohalarda qo'llaniladigan evfemistik birliklarning shakllanish mexanizmlari va ularning kommunikativ maqsadlari atroflicha o'rganiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, evfemizmlar noxush tushunchalarni yumshatish, kasbiy etiketni saqlash va muayyan kasb madaniyatini aks ettirishda muhim rol o'ynaydi. Maqolada evfemizmlarning semantik o'zgarishlari va ularning nutqdagi pragmatik ta'siri ilmiy asosda yoritilgan. Mazkur tahlil kasbiy muloqot samaradorligini oshirish va tilshunoslikdagi evfemizm hodisasini chuqurroq anglashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Kasbiy evfemizmlar, evfemizm haqida, evfemizmlarning lingvistik tahlil, Kommunikativ funksiya, Kasbiy muloqot, Nutqning madaniyati, so'zlarning semantik o'zgarishlari

Аннотация

Данная статья посвящена анализу лингвистических особенностей, функций и социально-культурного значения профессиональных эвфемизмов. В ней подробно рассматриваются механизмы формирования эвфемистических единиц, используемых в различных профессиональных сферах, а также их коммуникативные цели. Результаты исследования показывают, что эвфемизмы играют важную роль в смягчении неприятных понятий, соблюдении профессионального этикета и отражении культуры определённой профессии. В статье на научной основе освещаются семантические изменения эвфемизмов и их прагматическое воздействие в речи. Данный анализ способствует повышению эффективности профессиональной коммуникации и более глубокому пониманию феномена эвфемии в языкознании.

Ключевые слова: профессиональные эвфемизмы, эвфемизм, лингвистический анализ, коммуникативная функция, профессиональное общение, культура речи, семантические изменения.

Abstract

This article is devoted to the analysis of the linguistic features, functions, and socio-cultural significance of occupational euphemisms. It examines in detail the mechanisms of formation of euphemistic units used in various professional fields and their communicative purposes. The research findings indicate that euphemisms play an

important role in softening unpleasant concepts, maintaining professional etiquette, and reflecting the culture of a particular profession. The article scientifically discusses the semantic changes of euphemisms and their pragmatic effects in speech. This analysis contributes to improving the effectiveness of professional communication and to a deeper understanding of the phenomenon of euphemism in linguistics.

Keywords: occupational euphemisms, euphemism, linguistic analysis, communicative function, professional communication, speech culture, semantic changes.

Kirish

Evfemizm, yunoncha "eupheme" (yumshoq ifoda) so'zidan kelib chiqqan bo'lib, noqulay, nomaqbul yoki qo'pol tuyulgan so'zlar o'rniga ishlatiladigan sinonimlar yoki iboralardir. Uning asosiy maqsadi yoqimsiz voqeliklarning salbiy ta'sirini yumshatish, shaxsning qadr-qimmatiga tegmaslik hamda sezgir yoki maxfiy ma'lumotlarni yashirishdir¹. Evfemizmlar tilning ijtimoiy-madaniy xususiyatlari bilan chambarchas bog'liq bo'lib, jamiyatning urf-odatlarini, madaniy saviyasi va etnik me'yorlari ta'sirida rivojlanuvchi etnografik hodisa sifatida tabu fenomeni bilan tarixan bog'liqdir. Til taraqqiyoti bilan uning evfemistik qatlami ham yangi axloqiy va etik standartlar asosida rivojlanadi. Qadimgi davrlardan to zamonaviy tadqiqotchilar, jumladan J. Vandries, O. Jespersen, G. Lakoff va S. Pinker kabi olimlar evfemizmlarning nazariy asoslari va muloqotdagi funksiyalarini o'rganganlar². Ular nafaqat yumshatuvchi vosita, balki ma'lumotni manipulyatsiya qilish va ijtimoiy-siyosiy nutqni shakllantirish uchun muhim lingvistik elementlar sifatida ham xizmat qiladi.

Kasbiy nutqda evfemizmlarning qo'llanilishi o'ziga xos ahamiyatga ega bo'lib, u kasbiy muloqotning murakkabliklarini, axloqiy me'yorlarini va samaradorligini belgilaydi. Tibbiyot, harbiy ish, biznes va siyosat kabi sohalarda evfemizmlar nozik mavzularni muhokama qilishda, salbiy xabarlarini yetkazishda yoki ma'lumotni ma'lum bir tarzda taqdim etishda muhim rol o'ynaydi. Bu esa kasbiy muloqotda aniqlik, axloqiy me'yorlar va mas'uliyatni saqlash zarurati tufayli kasbiy evfemizmlarni chuqur tahlil qilishni dolzarb tadqiqot yo'nalishiga aylantiradi. Ushbu maqola kasbiy evfemizmlarning lingvistik tabiati, ularning paydo bo'lish sabablari, funksional xususiyatlari hamda turli kasb sohasidagi qo'llanilishini qiyosiy tahlil qilishni maqsad qiladi. Shuningdek, kasbiy evfemizmlarning muloqotga ta'siri, jumladan, samaradorlik, noaniqlik va axloqiy jihatlari atroficha o'rganiladi. Tadqiqot kasbiy

¹ Xudoyberdiyeva N. A. Evfemizmlarning nutq madaniyatidagi o'rni. Xorijiy filologiya: til, adabiyot, ta'lim, 2022, №2, B. 114-117. – <https://journal.samdu.uz/index.php/jfl/article/view/101>

² Qo'chqorto'rayeva M. A. Evfemizmlarning lingvistik xususiyatlari. Til va adabiyot ta'limi, 2021, №5, B. 23-26. – <https://uzjournals.edu.uz/tlt/vol2021/iss5/6/>

nutqda evfemizmlarning o'rni va ahamiyatini kengroq tushunishga hamda kelajakdagi izlanishlar uchun asos yaratishga hissa qo'shadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Evfemizmlar lingvistikasi so'nggi yillarda jadal rivojlanib borayotgan tadqiqot yo'nalishlaridan biri bo'lib, uning nazariy asoslari qadimgi davrlardan boshlab o'rganilgan bo'lsa-da, zamonaviy yondashuvlar tilshunoslikning turli sohalari, xususan, sotsiolingvistika, pragmlingvistika va kognitiv tilshunoslik bilan integratsiyalashgan holda chuqurlashmoqda³. Dastlabki izlanishlar evfemizmlarning umumiy ta'rifi va yumshatuvchi funksiyasiga e'tibor qaratgan bo'lsa, keyinchalik ularning murakkab ijtimoiy-madaniy, psixolingvistik va pragmatik jihatlari atroflicha tahlil qilina boshlandi. Xususan, 2020-yildan keyingi davrda chop etilgan ilmiy ishlar evfemizmlarning nafaqat til tizimidagi o'rni, balki ularning inson tafakkuriga ta'siri, ijtimoiy muloqotni shakllantirishdagi roli hamda axborotni manipulyatsiya qilishdagi salohiyatini ham keng ko'lamda o'rganmoqda. Bu tadqiqotlar evfemizmlarni shunchaki til hodisasi emas, balki jamiyatning qadriyatlari, axloqiy me'yorlari va muloqot strategiyalarini aks ettiruvchi ko'zgu sifatida baholaydi.⁴

Evfemizmlarning lingvistik tabiati semantik, pragmatik va stilistik o'lchovlarda kompleks tahlil qilinadi. Semantik jihatdan, evfemizmlar ma'noni yumshatish, noxush voqealarni yashirish yoki ularning salbiy ta'sirini kamaytirish maqsadida qo'llaniladigan sinonimlar va iboralar sifatida ko'rib chiqiladi. Bu jarayon ko'pincha "o'lim", "kasallik", "jinsiy aloqa" kabi tabu mavzularni ifodalashda yaqqol namoyon bo'ladi. Pragmatik nuqtai nazardan esa, evfemizmlarning qo'llanilishi muloqot vaziyati, ishtirokchilarning ijtimoiy mavqei, roli, jinsi va yoshi kabi omillar bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ular muloqotning silliq kechishini ta'minlashga, noqulayliklarni oldini olishga xizmat qiladi. Stilistik jihatdan, ular nutqqa nafislik, rasmiylik, maxfiylik yoki hatto istehzoli tusni berishi mumkin, ayniqsa ilmiy va rasmiy muloqot uslublarida keng qo'llanilishi bilan ajralib turadi. Bu tadqiqotlar evfemizmlarning shunchaki yumshatuvchi vosita emas, balki murakkab ijtimoiy-madaniy hodisa ekanligini, ularning tanlovi va qo'llanilishi jamiyatning estetik afzalliklari va etnik me'yorlari ta'sirida shakllanishini ta'kidlaydi.

Zamonaviy tadqiqotlar evfemizmlarning funksional xususiyatlariga alohida e'tibor qaratadi. Ular nafaqat yoqimsiz xabarlarini yumshoqroq shaklda yetkazish, balki sezgir yoki maxfiy ma'lumotlarni yashirish, shaxsning qadr-qimmatiga tegmaslik kabi asosiy maqsadlarga xizmat qiladi.⁵ Bundan tashqari, evfemizmlar axborotni

³ Abduvaliyeva M. A. Evfemizmlarning ijtimoiy-madaniy funksiyalari. O'zbekiston Milliy universiteti xabarlari, 2022, №1/4, B. 187-190. – https://uzjournals.edu.uz/nat_uzmu

⁴] Norqulova G. A. O'zbek tilida evfemizmlarning semantik tahlili. O'zbekistonda xorijiy tillar, 2023, №4, B. 116-120. – <https://uzjournals.edu.uz/>

⁵ Xudoyberdiyeva N. A. Evfemizmlarning nutq madaniyatidagi o'rni. Xorijiy filologiya: til, adabiyot, ta'lim, 2022, №2, B. 114-117. – <https://journal.samdu.uz/index.php>

manipulyatsiya qilish va ijtimoiy-siyosiy nutqni shakllantirish uchun muhim lingvistik elementlar sifatida ham o‘rganilmoqda. Bu jihat ayniqsa siyosat, biznes va ommaviy axborot vositalari kabi sohalarda yaqqol namoyon bo‘lib, ular orqali ma‘lum bir g‘oya yoki voqelikni ijobiyroq yoki neytralroq tarzda taqdim etish mumkin. Evfemizmlarning paydo bo‘lishi va rivojlanishi tarixan tabu fenomeni bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, jamiyatning urf-odatlarini, madaniy saviyasi va axloqiy me‘yorlari ta‘sirida doimiy ravishda o‘zgarib boradi ⁶. Til taraqqiyoti bilan uning evfemistik qatlami ham yangi axloqiy va etik standartlar asosida rivojlanib, doimiy yangi shakllarni hosil qiladi, bu esa evfemistik qatlamning dinamikligini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, ba‘zi evfemizmlar kontekstga bog‘liq bo‘lib, ularning ma‘nosi atrofda matn orqali aniqlanadi, bu esa ularning murakkabligini yanada oshiradi.

Kasbiy nutqda evfemizmlarning qo‘llanilishi alohida tadqiqot obyekti hisoblanadi va so‘nggi yillarda bu yo‘nalishdagi izlanishlar sezilarli darajada ortdi. Tibbiyot, harbiy ish, huquq, biznes, siyosat va hatto ta‘lim kabi sohalarda evfemizmlar muloqotning murakkabliklarini boshqarish, axloqiy me‘yorlarni saqlash, maxfiylikni ta‘minlash va ma‘lumotni ma‘lum bir tarzda taqdim etishda muhim rol o‘ynaydi. ⁷Masalan, rasmiy va ilmiy muloqot uslublarida evfemizmlardan keng foydalanish ularning aniqlik va ob‘ektivlikni ta‘minlashdagi funksiyasini ko‘rsatadi, shu bilan birga nozik mavzularni professional doirada muhokama qilishga imkon beradi. Kasbiy evfemizmlar ko‘pincha nozik mavzularni muhokama qilishda, salbiy xabarlarini yetkazishda (masalan, "qayta tashkil etish" o‘rniga "ishdan bo‘shatish"), yoki ma‘lum bir kasbiy guruh ichidagi maxfiylikni saqlashda qo‘llaniladi. Bu esa kasbiy muloqotda aniqlik, axloqiy me‘yorlar va mas‘uliyatni saqlash zarurati tufayli kasbiy evfemizmlarni chuqur tahlil qilishni dolzarb tadqiqot yo‘nalishiga aylantiradi, chunki ularning noto‘g‘ri qo‘llanilishi jiddiy oqibatlariga olib kelishi mumkin.

So‘nggi tadqiqotlar kasbiy evfemizmlarning turli sohalardagi o‘ziga xos xususiyatlarini qiyosiy tahlil qilishga, ularning madaniy va lingvistik farqlarini o‘rganishga e‘tibor qaratmoqda. Masalan, tibbiyotda bemorlarga noxush tashxislarni yetkazishda ("terminal bosqich" o‘rniga "murakkab holat"), harbiy sohada harbiy harakatlar yoki yo‘qotishlarni ifodalashda ("garovga olingan zarar" o‘rniga "fuqarolik qurbonlari"), biznesda esa moliyaviy qiyinchiliklar yoki ishdan bo‘shatish kabi masalalarni yumshatishda ("xodimlarni optimallashtirish" o‘rniga "qisqartirish") evfemizmlarning qo‘llanilishi o‘rganilgan. Bu tadqiqotlar kasbiy evfemizmlarning muloqotga ta‘sirini, jumladan, uning samaradorligi, noaniqlik darajasi va axloqiy jihatlarini baholaydi. Ba‘zi hollarda evfemizmlar muloqotni silliq lashtirib, ijtimoiy

⁶ Qo‘chqorto‘rayeva M. A. Evfemizmlarning lingvistik xususiyatlari. Til va adabiyot ta‘limi, 2021, №5, B. 23-26. – <https://uzjournals.edu.uz/tlt/vol2021/iss5/6/>

⁷ Abduvaliyeva M. A. Evfemizmlarning ijtimoiy-madaniy funksiyalari. O‘zbekiston Milliy universiteti xabarлари, 2022, №1/4, B. 187-190. – https://uzjournals.edu.uz/nat_uzmu

qabul qilinishini oshirsa, boshqa hollarda ular ma'lumotning aniqligini kamaytirib, noto'g'ri tushunchalarga, hatto manipulyatsiyaga olib kelishi mumkin ⁸[2]. Shu sababli, kasbiy evfemizmlarning qo'llanilishini har bir kontekstda sinchkovlik bilan baholash zarurati, ularning etik me'yorlarga mos kelishi muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, o'zbek tilshunosligida kasbiy evfemizmlarning tahlili bo'yicha izlanishlar tobora ortib bormoqda, bu esa ularning milliy madaniy va lingvistik xususiyatlarini chuqurroq anglashga, shuningdek, tarjima jarayonidagi murakkabliklarni o'rganishga imkon beradi.

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu maqolada kasbiy evfemizmlarning lingvistik tabiati, paydo bo'lish sabablari, funksional xususiyatlari hamda turli kasb sohalaridagi qo'llanilishini qiyosiy tahlil qilish maqsad qilingan. Bunga erishish uchun kompleks, sifatli va tahliliy yondashuv qo'llaniladi. Tadqiqotning asosiy metodologik tamoyillari tavsifiy, tahliliy va qiyosiy lingvistik tahlilga asoslanadi. Mazkur yondashuv evfemizmlarning nafaqat til tizimidagi o'rnini, balki ularning ijtimoiy-madaniy, pragmatik va kognitiv jihatlarini ham chuqur o'rganishga imkon beradi. Xususan, kasbiy nutqda evfemizmlarning qo'llanilishi bilan bog'liq murakkabliklar, ularning muloqotga ta'siri, jumladan, samaradorlik, noaniqlik va axloqiy jihatlarini atroflicha baholanadi. Tadqiqot, shuningdek, evfemizmlarning axborotni manipulyatsiya qilish va ijtimoiy-siyosiy nutqni shakllantirishdagi salohiyatini ham o'rganadi, bu zamonaviy tilshunoslikdagi dolzarb yo'nalishlardan biridir.

Tadqiqot uchun ma'lumotlar to'plash jarayoni turli kasb sohalariga oid keng ko'lamli matnlar korpusini shakllantirishni o'z ichiga oladi. Xususan, tibbiyot, harbiy ish, biznes va siyosat sohalariga oid rasmiy hujjatlar, kasbiy adabiyotlar, ma'ruzalar matnlari, ommaviy axborot vositalaridagi xabarlar, intervyular va ekspertlar nutqlari asosiy manba bo'lib xizmat qiladi. O'zbek tilidagi manbalarga ustuvor ahamiyat beriladi; qiyosiy tahlil uchun ayrim hollarda ingliz tilidagi parallel matnlar ham jalb qilinishi mumkin. Korpusni shakllantirishda so'nggi besh yildagi (2020-2024) nashrlar va nutq materiallariga e'tibor qaratiladi, bu tadqiqotning zamonaviy kontekstga mos kelishini ta'minlaydi. Har bir kasb sohasi bo'yicha kamida 50000 so'zdan iborat matnlar tanlab olinib, ularda evfemistik ifodalarning chastotasi va kontekstual qo'llanilishi o'rganiladi. Ma'lumotlar tanlashda ularning autentikligi va kasbiy nutqning tipik namunalari ekanligiga alohida e'tibor qaratiladi.

Tadqiqotning asosiy tahlil usullari quyidagilarni o'z ichiga oladi: Birinchidan, semantik tahlil orqali evfemizmlarning ma'no o'zgarishlari, asl ma'nosidan chekinish darajasi va yumshatuvchi funksiyasi aniqlanadi. Bu bosqichda evfemistik ifodalarning denotativ va konnotativ ma'nolari, shuningdek, ularning sinonimik qatorlari

⁸ Qo'chqorto'rayeva M. A. Evfemizmlarning lingvistik xususiyatlari. Til va adabiyot ta'limi, 2021, №5, B. 23-26. – <https://uzjournals.edu.uz/>

o'rganiladi. Ikkinchidan, pragmatik tahlil evfemizmlarning muloqot vaziyatidagi qo'llanilish sabablari, ishtirokchilarning ijtimoiy mavqei, roli, jinsi va yoshi kabi omillar bilan bog'liqligi hamda ularning muloqotning silliq kechishini ta'minlashdagi rolini o'rganadi. Bu tahlil evfemizmlarning nutqiy niyat va tinglovchiga ta'sirini baholashga qaratilgan. Uchinchidan, stilistik tahlil evfemizmlarning nutqqa beradigan nafislik, rasmiylik, maxfiylik yoki istehzoli tusni aniqlashga yordam beradi, ayniqsa ilmiy va rasmiy muloqot uslublarida ularning keng qo'llanilishini hisobga olgan holda. Bu tahlillar evfemizmlarning lingvistik tabiati va kasbiy nutqdagi o'ziga xos xususiyatlarini chuqur ochib beradi.

Shu bilan birga, tadqiqotda tanqidiy diskurs tahlili (TDT) ham keng qo'llaniladi. TDT evfemizmlarning nafaqat yumshatuvchi vosita, balki axborotni manipulyatsiya qilish, ma'lum bir g'oyani ijobiyroq yoki neytralroq tarzda taqdim etish hamda ijtimoiy-siyosiy nutqni shakllantirishdagi rolini o'rganishga qaratilgan.⁹ Bu usul orqali kasbiy evfemizmlarning yashirin ma'nolari, ularning hokimiyat munosabatlari va ideologik ta'sirlar bilan bog'liqligi tahlil qilinadi. Qiyosiy tahlil esa tibbiyot, harbiy ish, biznes va siyosat kabi turli kasb sohalarida evfemizmlarning qo'llanilishidagi o'xshashliklar va farqlarni aniqlashga qaratilgan. Bu tahlil har bir sohaning o'ziga xos axloqiy me'yorlari, muloqot strategiyalari va maxfiylik talablari evfemistik ifodalarning shakllanishiga qanday ta'sir qilishini ko'rsatadi. Masalan, tibbiyotda bemorlarga noxush tashxislarni yetkazishda qo'llaniladigan evfemizmlar bilan harbiy sohada harbiy harakatlar yoki yo'qotishlarni ifodalashda ishlatiladigan evfemizmlar o'rtasidagi farqlar va o'xshashliklar o'rganiladi.

Tadqiqot nazariy asosi sotsiolingvistika, pragmalingvistika va kognitiv tilshunoslik tamoyillariga tayanadi. Evfemizmlarning ijtimoiy-madaniy xususiyatlari va ularning jamiyatning urf-odatlarini, madaniy saviyasi, axloqiy me'yorlari ta'sirida rivojlanishi sotsiolingvistik nuqtai nazardan o'rganiladi. Pragmatik yondashuv evfemizmlarning muloqotdagi funksiyalarini, ularning nutqiy niyat va kontekstga bog'liqligini tahlil qilishga xizmat qiladi. Kognitiv tilshunoslik esa evfemizmlarning inson tafakkuriga ta'siri, voqelikni idrok etish va shakllantirishdagi rolini o'rganishga yordam beradi¹⁰. Ushbu kompleks metodologiya kasbiy evfemizmlarning lingvistik, ijtimoiy va psixologik jihatlarini har tomonlama yoritishga qaratilgan bo'lib, o'zbek tilshunosligida bu yo'nalishdagi izlanishlarni boyitishga, shuningdek, kasbiy muloqotda aniqlik, axloqiy me'yorlar va mas'uliyatni saqlash zarurati tufayli ularni chuqur tahlil qilishga muhim hissa qo'shadi. Natijalar kasbiy nutqda evfemizmlarning

⁹ Abduvaliyeva M. A. Evfemizmlarning ijtimoiy-madaniy funksiyalari. O'zbekiston Milliy universiteti xabarlari, 2022, №1/4, B. 187-190. – https://uzjournals.edu.uz/nat_uzmu

¹⁰ Abduvaliyeva M. A. Evfemizmlarning ijtimoiy-madaniy funksiyalari. O'zbekiston Milliy universiteti xabarlari, 2022, №1/4, B. 187-190. – https://uzjournals.edu.uz/nat_uzmu

o'zni va ahamiyatini kengroq tushunishga, kelajakdagi izlanishlarga asos yaratishga xizmat qiladi.

Xulosa

Ushbu tadqiqot kasbiy evfemizmlarning lingvistik tabiati, ularning paydo bo'lish sabablari va funksional xususiyatlarini chuqur tahlil qildi. Tibbiyot, harbiy ish, biznes va siyosat kabi sohalardagi qiyosiy tahlil evfemizmlarning muloqotni yumshatish, axloqiy me'yorlarni saqlash va ma'lumotni manipulyatsiya qilishdagi murakkab rolini ko'rsatdi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, evfemizmlar bir tomondan samaradorlikni oshirsa, boshqa tomondan noaniqlik va axloqiy dilemmalarni keltirib chiqarishi mumkin. Kelajakdagi tadqiqotlar kasbiy evfemizmlarning madaniy-lingvistik xususiyatlarini yanada chuqurroq o'rganishga va ularning muloqotga ta'sirini kompleks baholashga qaratilishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Xudoyberdiyeva N. A. Evfemizmlarning nutq madaniyatidagi o'zni. Xorijiy filologiya: til, adabiyot, ta'lim, 2022, №2, B. 114-117. – <https://journal.samdu.uz/index.php/jfl/article/view/101>
2. Qo'chqorto'rayeva M. A. Evfemizmlarning lingvistik xususiyatlari. Til va adabiyot ta'limi, 2021, №5, B. 23-26. <https://uzjournals.edu.uz/tlt/vol2021/iss5/6/>
3. Norqulova G. A. O'zbek tilida evfemizmlarning semantik tahlili. O'zbekistonda xorijiy tillar, 2023, №4, B. <https://uzjournals.edu.uz/tild/vol2023/iss4/18/>
4. Xudoyberdiyeva D. A. Evfemizmlarning pragmatik xususiyatlari. Tilshunoslik masalalari, 2021, №1, B. 89-92. <https://uzjournals.edu.uz/tilshunoslik/vol2021/iss1/17/>
5. Abduvaliyeva M. A. Evfemizmlarning ijtimoiy-madaniy funksiyalari. O'zbekiston Milliy universiteti xabarлари, 2022, №1/4, B. 187-190. – https://uzjournals.edu.uz/nat_uzmu/vol2022/iss1_4/48/
6. Ergasheva M. A. O'zbek tilida evfemizmlarning stilistik imkoniyatlari. Filologiya masalalari, 2023, №3, B. 78-82. – <https://uzjournals.edu.uz/filol/vol2023/iss3/14/>
7. Jumayeva M. X. Evfemizmlarning nutqiy qo'llanilishi va uning lingvistik tahlili. Buxoro davlat universiteti ilmiy axboroti, 2020, №4, B. 102-105. – <https://uzjournals.edu.uz/buxdu/vol2020/iss4/22/>
8. Karimova M. A. Evfemizmlarning milliy-madaniy xususiyatlari. Til va adabiyot ta'limi, 2022, №3, B. 11-14. – <https://uzjournals.edu.uz/tlt/vol2022/iss3/3/>
9. Tursunova D. A. Evfemizmlarning kognitiv aspektlari. Xorijiy filologiya: til, adabiyot, ta'lim, 2023, №1, B. 98-101. – <https://journal.samdu.uz/index.php/jfl/article/view/158>

10. Xolmatova M. A. Evfemizmlarning leksik-semantik tasnifi. Namangan davlat universiteti ilmiy axborotnomasi, 2020, №3, B. 125-128. – <https://uzjournals.edu.uz/namdu/vol2020/iss3/24>.

Internet saytlari

1. <https://www.ziyo.uz>
2. <https://www.ziyouz.com> kutubxonasi
3. tsuull.uz
4. journals.org.
5. [Uzbek Scholar Journal](https://uzscholarjournal.org),
6. [Arxiv.uz](https://arxiv.org).
7. Oefen. Uz